

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 136 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 27/11/2024, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:00 π.μ., στα επί της οδού Δώρου 7-9 γραφεία της, συνήλθε σε συνεδρίαση η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής Αρχή ή ΕΑΔΗΣΥ), μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση ως εξής:

Πρόεδρος: Ανδρονίκη Θεοτοκάτου

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Χανής

Μέλη: Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)
Νικολέτα Κοττά

Το Μέλος Χρυσάνθη Ζαράρη απουσίασε αιτιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, Π.Ε. Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Αθανασία Τσιτλακίδου, Πολιτικός Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν, η Εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μ. Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης. Επίσης, στη συνεδρίαση κλήθηκαν προς παροχή διευκρινίσεων εκπρόσωποι του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, περί προσφυγής του Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθηνών «Σπύρος Λούης» (ΟΑΚΑ) στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης για την ανάθεση μικτής δημόσιας σύμβασης, με αντικείμενο τη «Δημιουργία Ψηφιακών Διδύμων Στεγαστρων (Κεντρικού & Ποδηλατοδρομίου) του Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθηνών

(ΟΑΚΑ)», συνολικής εκτιμώμενης αξίας 659.705,97€ χωρίς ΦΠΑ, κατ' άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίσταση).

Με το υπ' αριθ. πρωτ. 69357/19.09.2024 (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 9237/20.09.2024) αίτημα, όπως συμπληρώθηκε με το υπ' αριθ. πρωτ. 70731/07.11.2024 (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 10821/7.11.2024) όμοιο, το Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών «Σπύρος Λούης» (εφεξής ΟΑΚΑ), δια του Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (εφεξής ΤΑΙΠΕΔ), αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν.4412/2016, όπως ισχύει, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, για την ανάθεση της εν θέματι σύμβασης.

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά:

1.1. Η κατασκευή των εγκαταστάσεων του συγκροτήματος του ΟΑΚΑ εκκίνησε περί το έτος 1980 με πρώτο το γήπεδο ποδοσφαίρου και στίβου. Ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, έγινε ριζική αναβάθμιση των εγκαταστάσεων, με δεσπόζοντα στοιχεία τα αναρτημένα στέγαστρα του Κεντρικού Σταδίου και του Ποδηλατοδρομίου, που σχεδιάστηκαν από το γραφείο S. CALATRAVA και κατασκευάστηκαν από κοινοπραξία ελληνικών εταιρειών. Τα ολυμπιακά έργα παρελήφθησαν διοικητικά περί το έτος 2009. Πριν την παραλαβή τους, κατά την περίοδο 2007-2008, διενεργήθηκε εμπειριστατωμένος τεχνικός έλεγχος από τις εταιρείες «Bung» και «Germanischer Lloyd», στο πλαίσιο του οποίου εντοπίστηκαν περιορισμένης έκτασης προβλήματα στα έργα αυτά, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων (όσα ενέπυπταν στην ευθύνη του Αναδόχου) αποκαταστάθηκαν περί την οριστική παραλαβή τους

1.2. Το έτος 2019, με αφορμή τις έντονες ταλαντώσεις που παρουσίασαν τον Νοέμβριο του 2018 (κατά τη διάρκεια ποδοσφαιρικού αγώνα) οι κερκίδες του άνω διαζώματος του κεντρικού σταδίου, η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ του ΥΠΟΜΕΔΙ (ΥΠΟΜΕ/Δ21) ανέθεσε στο μελετητικό γραφείο «Σ. Σταθόπουλος-Κ. Φάρρος Σύμβουλοι Μηχανικοί ΔΟΜΗ Α.Ε.» (Τεχνικός Σύμβουλος) τη διερεύνηση του προβλήματος των ταλαντώσεων, τη γενική επιθεώρηση των μονάδων του συγκροτήματος και τον εντοπισμό τυχόν προβλημάτων, όπως επίσης και την υποστήριξη της Υπηρεσίας (Δ21) στην εκπόνηση των τευχών δημοπράτησης για την προς ανάθεση σύμβαση μελέτης των επικείμενων εργασιών επιθεώρησης και συντήρησης των εγκαταστάσεων. Η σύμβαση (132.500,00€) ανατέθηκε μέσω διαδικασίας διαπραγμάτευσης κατ' άρθρο 128 παρ.2 του ν. 4412/2016 (ανάθεση εξειδικευμένων υπηρεσιών -σύμβουλοι, εμπειρογνώμονες) για δημόσιες συμβάσεις.

1.3. Σε συνέχεια της ένταξης του έργου «Ανακαίνιση ΟΑΚΑ» στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Α.Π. 163960 ΕΞ 2021/21.12.2021, ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ 25.02.2022 ΑΔΑ: Ψ52ΕΗ/30Κ), κατόπιν διενέργειας ανοιχτού διαγωνισμού από το ΤΑΙΠΕΔ για λογαριασμό του ΟΑΚΑ, ανατέθηκε στην κοινοπραξία «Σ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ – Κ. ΦΑΡΡΟΣ ΔΟΜΗ Α.Ε. - Ι. ΜΑΥΡΑΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ Α.Ε.» με τον δ.τ. «Κ/Ξ ΟΑΚΑ» και υπεγράφη η από 21.11.2022 Σύμβαση (1.790.000,00€ πλέον ΦΠΑ), με αντικείμενο την εκτεταμένη επιθεώρηση των μεταλλικών κατασκευών Καλατράβα και των πολυκαρβονικών φύλλων των στεγαστρών των εγκαταστάσεων του ΟΑΚΑ.

1.4. Η κοινοπραξία «Κ/Ξ ΟΑΚΑ» υπέβαλε στο ΤΑΙΠΕΔ τα από 04/08/2023 παραδοτέα με τίτλο «ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΑΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ» και «ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΙΟ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΑΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ». Με βάση το πόρισμα της ως άνω μελέτης, διαπιστώθηκε έλλειψη στατικής επάρκειας των μεταλλικών κατασκευών σε σχέση με τα προβλεπόμενα στους ισχύοντες κανονισμούς και θεωρήθηκε αναγκαία η επισκευή των προβληματικών σημείων και η αποκατάσταση του απαιτούμενου επιπέδου στατικής επάρκειας. Για τον λόγο αυτό, θεωρήθηκε επιβεβλημένη η ανάθεση σύμβασης, με αντικείμενο το έργο της συντήρησης και της επισκευής των μεταλλικών κατασκευών των στεγάστρων του Κεντρικού Σταδίου και του Ποδηλατοδρομίου του ΟΑΚΑ. Επιπλέον, διαπιστώθηκε ότι τα πολυκαρβονικά φύλλα επικάλυψης του Κεντρικού Σταδίου είχαν χάσει στο σύνολό τους την προστατευτική UV τους επικάλυψη και παρουσίαζαν πλέον μηδενική προστασία της υποκείμενης επιφάνειας. Εξαιτίας της απώλειας της εν λόγω προστατευτικής στρώσης, είχε αρχίσει με επιταχυνόμενο ρυθμό η αλλοίωση της δομής του υλικού, που εκφράζεται με την αλλαγή της απόχρωσης (“κιτρίνισμα”).

1.5. Ακολούθως, αποφασίστηκε η προσωρινή αναστολή της λειτουργίας των δύο (2) σταδίων (Κεντρικού και Ποδηλατοδρομίου) για λόγους ασφάλειας και προστασίας της ανθρώπινης ζωής. Περαιτέρω, το ΤΑΙΠΕΔ, ως Διενεργούσα Αρχή, σύνηψε τη με αριθ. ΑΔΑΜ 24ΣΥΜΝ014420769/14.03.2024 σύμβαση, ποσού 1.990.133,89€ πλέον ΦΠΑ, με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την καθαίρεση των πολυκαρβονικών φύλλων από το στέγαστρο "Καλατράβα" του Κεντρικού Σταδίου του ΟΑΚΑ, προκειμένου να ανακουφιστεί η κατασκευή από το αντίστοιχο βάρος και να ελαχιστοποιηθεί το φορτίο ανεμοπίεσης και χιονιού.

1.6. Στο πλαίσιο των προσπαθειών για την εκτέλεση των απαραίτητων εργασιών, με στόχο την ασφαλή επαναλειτουργία του Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθηνών (ΟΑΚΑ), υπεγράφη Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του ΤΑΙΠΕΔ και του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (εφεξής ΤΕΕ). Η συμφωνία αυτή αποσκοπεί στη στενή συνεργασία των δύο φορέων για τη λειτουργική και στατική αποκατάσταση των στεγάστρων του Κεντρικού Σταδίου και του Ποδηλατοδρομίου. Το ΤΕΕ, ως θεσμικός Τεχνικός Σύμβουλος της Πολιτείας, ανέθεσε την εκπόνηση εμπειρογνωμοσύνης σε εξειδικευμένους μηχανικούς υψηλής κατάρτισης και διεθνούς φήμης. Το αντικείμενο της εμπειρογνωμοσύνης αφορούσε την αξιολόγηση της στατικής και λειτουργικής επιτελεστικότητας του Κεντρικού Στεγάστρου του Ολυμπιακού Σταδίου καθώς και του στεγάστρου του Ποδηλατοδρομίου.

1.7. Κατόπιν διενέργειας διαδοχικών αξιολογήσεων, οι εμπειρογνώμονες πρότειναν ως βέλτιστη τεχνική λύση τη δημιουργία ψηφιακών διδύμων των στεγάστρων, μια καινοτόμο προσέγγιση που επιτρέπει τη λεπτομερή παρακολούθηση και προσομοίωση της δομικής τους συμπεριφοράς. Στις σχετικές εκθέσεις υπογραμμίστηκε η ανάγκη άμεσης λήψης των εξής μέτρων: (α) η προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού ταχείας ενοργάνωσης (επιταχυνσιογράφων) και (β) η παροχή υπηρεσιών αξιόπιστης προσομοίωσης των δύο Στεγάστρων. Η εφαρμογή δε αυτών των μέτρων θεωρείται αναγκαία για την έναρξη των μόνιμων επεμβάσεων αναβάθμισης και αποκατάστασης.

II. Νομικό πλαίσιο

2. Στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία ενσωματώνει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, προβλέπεται ότι: «2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...] γ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση. Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη».

III. Νομική Εκτίμηση

3. Με την υπ' αριθ. 2679/27.10.2021 απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) ορίστηκε ως φορέας ωρίμανσης του έργου «Ανακαίνιση ΟΑΚΑ – RRF 16932». Δικαιούχος του έργου ορίστηκε το «Ολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Αθηνών «Σπύρος Λούης» και Υπουργείο Ευθύνης, αρχικά το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού και εν συνεχεία το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού. Στις 25.02.2022 υπεγράφη, μεταξύ του Δικαιούχου, του Υπουργείου Ευθύνης και του ΤΑΙΠΕΔ, σύμβαση για το Έργο «Ανακαίνιση Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθηνών», κατά τα άρθρα 5B και 8 παρ. 4 και 6 του ν.3986/2011 για την εξειδίκευση των αρμοδιοτήτων του ΤΑΙΠΕΔ επί του Έργου. Σύμφωνα με το άρθρο 1, αντικείμενο της εν λόγω σύμβασης αποτελεί η άσκηση από το Ταμείο (ΤΑΙΠΕΔ) των αρμοδιοτήτων για την ωρίμανση του Επιλέξιμου Έργου, τη διενέργεια της διαδικασίας ανάθεσης αυτού, στο όνομα και για λογαριασμό του Δικαιούχου, σε ανάδοχο οικονομικό φορέα που θα επιλεγεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, καθώς και για την παρακολούθηση της εκτέλεσης κάθε σύμβασης που θα συναφθεί μεταξύ Δικαιούχου και αναδόχου για την υλοποίηση του Έργου. Η σύμβαση αφορά τις έννομες σχέσεις μεταξύ ΤΑΙΠΕΔ και του Δικαιούχου – Υπουργείου Ευθύνης και έναντι των αντισυμβαλλόμενων τους σε σχέση με την ανάθεση και υλοποίηση κάθε σύμβασης που αφορά το Επιλέξιμο Έργο, είτε αφορά στην ωρίμανσή του, είτε στην παρακολούθηση της εκπόνησης και ολοκλήρωσής του.

Το υπό εξέταση αίτημα του Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθηνών (Ο.Α.Κ.Α.), που αποτελεί αναθέτουσα αρχή κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 1α του ν. 4412/2016, αφορά στη σύναψη μικτής δημόσιας σύμβασης, η εκτιμώμενη αξία της οποίας ανέρχεται στο ποσό των 659.705,97€, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 24%. Δεδομένου δε, ότι το προϋπολογισθέν ποσό υπερβαίνει το χρηματικό όριο που προβλέπεται στο άρθρο 5 παρ. γ' του ν. 4412/2016, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή σύμφωνης γνώμης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως ισχύει.

4. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες, στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016, περιπτώσεις, με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αντίστοιχα (βλ.

ΔΕΕ, αποφάσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Οι ανωτέρω διατάξεις, στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις οι οποίες συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

5. Όπως ήδη προεκτέθηκε, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται ως νομική βάση του αιτήματός της, τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη, οφειλόμενη σε απρόβλεπτη κατάσταση), η εφαρμογή της οποίας εξαρτάται από τη σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων: α) την ύπαρξη απρόβλεπτης περιστασης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής, β) την ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και γ) την αιτιώδη συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περιστασης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της, και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ. Συν. απ. 1080/2022 σκ. 6).

Υπό την επίκληση δε της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογείται η ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών-υπηρεσιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι η κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. ΔΕΚ της 2.10.2008, Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας C-157/2006, σκ. 23 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, ΣτΕ 1987/2021, Ελ. Συν. VII Τμ. 733/2022, 1494/2022, Γνώμες της Αρχής Δ127/2018, Δ75, Δ84/2019 κ.α).

6. Στην υπό κρίση περίπτωση, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής της ως άνω διάταξης, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα:

6.1. Το αιτούν προβάλλει ότι η ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων προέκυψε βάσει των συμπερασμάτων των εμπειρογνομόνων, όπως αποτυπώνονται στις συνταχθείσες τεχνικές εκθέσεις. Ειδικότερα, μετά την υποβολή της μελέτης από την κοινοπραξία «Κ/Ξ ΟΑΚΑ», που αφορούσε την αποτίμηση της στατικής επάρκειας των στεγάστρων και ενόψει των σχετικών διαπιστώσεων, η αναθέτουσα αρχή ζήτησε τη συνδρομή του ΤΕΕ για την υπόδειξη του κατάλληλου τρόπου διαχείρισης και αποκατάστασης των στατικών τους προβλημάτων. Οι εμπειρογνώμονες που ορίστηκαν από το ΤΕΕ, από τον Σεπτέμβριο του 2023 έως τον Μάιο του 2024, διενήργησαν αξιολογήσεις των στεγάστρων βάσει της επιτελεσματικότητάς τους και συνέταξαν διαδοχικές τεχνικές εκθέσεις (ημερομηνίες υπογραφής: 20.10.2023, 19.12.2023, 19.2.2024, 17.4.2024, 9.5.2024 και 24.5.2024). Η ομάδα των εμπειρογνομόνων, αξιοποιώντας εξειδικευμένες επιστημονικές μεθόδους και εργαλεία, υπέδειξε

στην αναθέτουσα αρχή την ανάγκη λήψης άμεσων μέτρων, με σκοπό την προσωρινή εξασφάλιση της στατικής επάρκειας των στεγάστρων και τη συγκέντρωση, μέσω της εφαρμογής τους, κρίσιμων δεδομένων τα οποία είναι απαραίτητα για τον ορθό σχεδιασμό των μόνιμων επεμβάσεων αποκατάστασης και αναβάθμισης. Συγκεκριμένα, η αναγκαιότητα για τη λήψη των συγκεκριμένων μέτρων, τα οποία αποτελούν το φυσικό αντικείμενο της υπό εξέταση σύμβασης, αποσαφηνίστηκε και τεκμηριώθηκε στην 5η και στην 6η τεχνικές εκθέσεις (09.05.2024 και 24.05.2024).

Από τα προεκτεθέντα συνάγεται ότι, από το χρονικό σημείο που διαγνώστηκαν τα ζητήματα στατικής επάρκειας, η αναθέτουσα αρχή ενήργησε άμεσα και με επιμέλεια, προχωρώντας σε συντονισμένες ενέργειες (Ιστορικό σκέψεις 1.3- 1.6) για την εξεύρεση του κατάλληλου τρόπου διαχείρισής τους. Ωστόσο, δεν ήταν σε θέση να προβεί στην ανάθεση των εργασιών προσομοίωσης και ενοργάνωσης των κατασκευών σε προγενέστερη φάση, καθώς η ανάγκη υλοποίησής τους δεν ήταν γνωστή εκ των προτέρων, ούτε μπορούσε να προβλεφθεί. Η τεκμηρίωση αυτής της ανάγκης και ο προσδιορισμός των συγκεκριμένων μέτρων που πρέπει να ληφθούν άμεσα, προέκυψε μετά την ολοκλήρωση των πορισμάτων των εμπειρογνομόνων, οι οποίοι στο πλαίσιο του Μνημονίου συνεργασίας, έχουν την αρμοδιότητα να παρέχουν εξειδικευμένη τεχνική υποστήριξη για την ανεύρεση κατάλληλων λύσεων αποκατάστασης. Συνεπώς, το αντικείμενο της υπό ανάθεση σύμβασης, το οποίο περιλαμβάνει εξειδικευμένα τεχνικά στοιχεία, ήταν αντικειμενικά αδύνατο να ενταχθεί στον προγραμματισμό της αναθέτουσας αρχής πριν συνταχθούν οι σχετικές εκθέσεις.

Η ανακύψασα επιτακτική ανάγκη λήψης μέτρων, σε συνδυασμό με τα στενά χρονικά περιθώρια για την εφαρμογή τους, προκειμένου να αποφευχθούν καθυστερήσεις στις εργασίες αποκατάστασης της στατικής επάρκειας των στεγάστρων, συνιστούν απρόβλεπτα γεγονότα, τα οποία εκφεύγουν της ευθύνης της αναθέτουσας αρχής. Σημειώνεται, ότι μόλις προσδιορίστηκε με ακρίβεια η προτεινόμενη τεχνική λύση, η αναθέτουσα προέβη, σε συνεργασία με το ΤΑΙΠΕΔ, σε μια σειρά διαδοχικών ενεργειών για την προετοιμασία της σύμβασης, όπως η σύνταξη πρόσκλησης για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, η σύνταξη σχεδίου απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου, η συγκέντρωση των απαραίτητων εγγράφων για την υποστήριξη του αιτήματος, η κατάρτιση εισήγησης από την ομάδα έργου προς τη διοίκηση, ο έλεγχος σκοπιμότητας, η τεχνική και νομική αξιολόγηση της πρότασης, η επαλήθευση της κοστολόγησης, η διαβίβαση των σχετικών στοιχείων στο ΟΑΚΑ και άλλες ενέργειες ωρίμανσης, όπως η υποβολή αιτήματος για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

6.2. Η ανάθεση εκτέλεσης των προτεινόμενων εργασιών σκοπεί αφενός στην προσωρινή άμεση αποτροπή του κινδύνου υπέρβασης των ορίων διακινδύνευσης μέσω της άντλησης κρίσιμων πληροφοριών και αφετέρου στην επιτάχυνση της διαδικασίας δημοπράτησης των εργασιών αναβάθμισης και αποκατάστασης των στεγάστρων. Οι εν λόγω εργασίες κρίνονται αναγκαίες για την προστασία της σωματικής ακεραιότητας των εργαζομένων, των αθλουμένων και γενικότερα των χρηστών των εγκαταστάσεων, προκειμένου να αποφευχθούν καταστάσεις που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη ζωή και την υγεία τους. Σύμφωνα με τα πορίσματα των τεχνικών εκθέσεων, το δομικό σύστημα του Κεντρικού Στεγάστρου του ΟΑΚΑ παρουσιάζει σοβαρά προβλήματα, καθώς η στατική του επάρκεια κρίνεται προσωρινά ασφαλής για χρονικό διάστημα έξι μηνών, δηλαδή έως την 25η Νοεμβρίου 2024 περίπου. Μετά το διάστημα αυτό ο κίνδυνος αποσταθεροποίησης αυξάνεται

σημαντικά, με συνέπεια η άμεση αποκατάσταση να καθίσταται επιτακτική. Όσον αφορά δε το Ποδηλατοδρόμιο, λόγω αποκλεισμού χρήσης των 2 εξεδρών τύπου, ο χώρος δεν μπορεί πλέον να φιλοξενήσει αγώνες ή μεγάλες διοργανώσεις και χρησιμοποιείται μόνο για προπονήσεις, περιορισμός που θα ισχύσει σε κάθε περίπτωση έως τη δημιουργία των ψηφιακών διδύμων. Παράλληλα, οι ρυθμίσεις για την επιτρεπόμενη χρήση υπό συγκεκριμένες συνθήκες ανεμοπίεσης και χιονοπτώσεων έχουν περιορισμένη χρονική ισχύ, χωρίς σαφή και καθορισμένη διάρκεια.

Το αιτούν αναφέρει ότι η εν λόγω δυσμενής κατάσταση που έχει πλήξει καίρια την ομαλή λειτουργία των εγκαταστάσεων του ΟΑΚΑ δεν μπορεί, κατά τον παρόντα χρόνο, να αντιμετωπιστεί με άλλον τρόπο, καθώς οι εμπειρογνώμονες του ΤΕΕ έθεσαν ως βασική προϋπόθεση για την εκτέλεση εργασιών αποκατάστασης τη δημιουργία, σε προγενέστερο στάδιο, των ψηφιακών διδύμων. Σύμφωνα με τις διαπιστώσεις των εμπειρογνομόνων, όπως αποτυπώνονται στην 5η (09.05.2024) και στην 6η (24.05.2024) τεχνικές εκθέσεις, η προμήθεια και εγκατάσταση εξοπλισμού ταχείας ενοργάνωσης (επιταχυνσιογράφων) και η παροχή υπηρεσιών αξιόπιστης προσομοίωσης για τα δύο στέγαστρα αποτελούν κρίσιμα και απαραίτητα μέτρα. Τα μέτρα αυτά, τα οποία συνιστούν το αντικείμενο της υπό εξέταση σύμβασης, θεωρούνται θεμελιώδη για τη λειτουργία των ψηφιακών διδύμων. Η λειτουργία των ψηφιακών διδύμων συστήνεται να εκκινήσει άμεσα, ώστε ο χρόνος ανάπτυξης και ωρίμανσης μετρήσεων και προσομοιωμάτων (μικρότερος του εξαμήνου), να μη δημιουργήσει καθυστερήσεις στις προγραμματισμένες μόνιμες επεμβάσεις αναβάθμισης.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ο κατεπείγων χαρακτήρας της υπό εξέταση σύμβασης, καθώς η εκτέλεση του αντικειμένου της μπορεί να διασφαλίσει προσωρινά τη μείωση των ορίων διακινδύνευσης και επιπλέον, σε κάθε περίπτωση, συνιστά αναγκαίο προαπαιτούμενο για τη δημοπράτηση του έργου των μόνιμων επεμβάσεων. Τα δεδομένα που θα αντληθούν μέσω της εφαρμογής και λειτουργίας των ψηφιακών διδύμων είναι κρίσιμα για τη διαμόρφωση και επιλογή της πλέον ενδεδειγμένης και ασφαλούς τεχνικής λύσης, στο πλαίσιο του έργου αποκατάστασης και αναβάθμισης των στεγάστρων, το οποίο θα υλοποιηθεί με το σύστημα Μελέτης-Κατασκευής. Η ανάγκη για την άμεση αντιμετώπιση των προβλημάτων στατικής επάρκειας του Κεντρικού Σταδίου και του Ποδηλατοδρομίου είναι επιτακτική, τόσο για τη την ασφάλεια των χρηστών, εργαζομένων και επισκεπτών, όσο και για την αποτροπή περαιτέρω απαξίωσης των υποδομών του ΟΑΚΑ. Εκ των ανωτέρω, διαπιστώνεται η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της ως άνω απρόβλεπτης περίπτωσης και της ανακύψασας κατεπείγουσας ανάγκης αποκατάστασης των υποδομών του ΟΑΚΑ. Η δε θεραπεία αυτής, στην οποία κατατείνει η αιτούμενη σύμβαση, δεν συμβιβάζεται με τις προθεσμίες που τάσσουν άλλες διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης της επισπευσμένης διαδικασίας.

7. Περαιτέρω, λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της επικαλούμενης διάταξης, η εφαρμογή της επιτρέπεται για την προσωρινή και άμεση κάλυψη των κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των πάγιων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής, ενώ για τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Επομένως, το κατ' επίκληση της διάταξης του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο.

Εν προκειμένω από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι η εν θέματι σύμβαση αφενός αφορά στη δημιουργία ψηφιακού προσομοιώματος (μοντέλου) το οποίο θα απεικονίζει την υφιστάμενη κατάσταση των δύο στεγάστρων και αφετέρου στην προμήθεια, εγκατάσταση, ρύθμιση και λειτουργία συσκευών (οργάνων) επιταχυνσιομέτρων και του συναφούς εξοπλισμού για τη μετάδοση μετρήσεων σε πραγματικό χρόνο, την παρακολούθηση της δομοστατικής συμπεριφοράς των στεγάστρων και την επιβεβαίωση του θεωρητικού προσομοιώματος με πραγματικά δεδομένα. Ο δε προϋπολογισμός της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, σύμφωνα με την τεκμηρίωση προϋπολογισμού, διακρίνεται σε δύο κατηγορίες: Α/ Ενοργάνωση συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 344.485,51€ και Β/ Προσομοίωση συνολικής προϋπολογισθείσας αξίας 315.220,46€.

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι το αντικείμενο της σύμβασης, δεν δύναται να διαιρεθεί κατά τρόπο ώστε ένα τμήμα της να εκτελεστεί άμεσα, ενώ το υπόλοιπο να μετατεθεί σε μεταγενέστερο χρονικό σημείο. Η δημιουργία ψηφιακών διδύμων αποτελεί μια αδιάσπαστη διαδικασία, η οποία προϋποθέτει τον συνδυασμό δύο αλληλένδετων και θεμελιωδών στοιχείων, την ενοργάνωση και την προσομοίωση. Ως εκ τούτου, για την υλοποίηση του αντικείμενου της σύμβασης είναι αναγκαία η ταυτόχρονη και συνδυασμένη εκτέλεση των ως άνω δύο φάσεων, ώστε στη συνέχεια, βάσει των δεδομένων που θα προκύψουν να προχωρήσουν οι εργασίες αποκατάστασης και αναβάθμισης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει:

Την παροχή σύμφωνης γνώμης περί προσφυγής Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθηνών «Σπύρος Λούης» (ΟΑΚΑ) στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, κατά το άρθρο 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης, με αντικείμενο τη «Δημιουργία Ψηφιακών Διδύμων Στεγάστρων (Κεντρικού & Ποδηλατοδρομίου) του Ολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου Αθηνών (Ο.Α.Κ.Α.)», συνολικής εκτιμώμενης αξίας 659.705,97€ χωρίς ΦΠΑ, λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων.

Αθήνα, 27 Νοεμβρίου 2024

Η Συντάκτης

Η Πρόεδρος

Νικολέτα Κοττά

Ανδρονίκη Θεοτοκάτου